

KAYAHAN DEMİR

Bir Pera Palace Polisiyesi

11

**PERA
PALAS'TA
ONBİR GECE**

**GENÇ
T
TIMAS**

1.

Kimler gözlerini kaçırır, bilir misiniz?

Sevgisiz büyümüş insanlar... Evet, sevgisiz büyümüş bir insanı gözlerinden tanıyabilirsiniz. Bu bakışlar diğer insanlara göre daha soğuk, daha vahşidir. O sebepten, bu tür insanlar acı sırlarını ifşa etmemek için her daim gözlerini kaçırırlar.

İlk önce ben de bakışlarımı kaçırmak istiyorum. Ama hayır, o anda bana bakan bir gözle karşılaşmıyorum. Babam, karşısına küçük bir kız çocuğunu almış ciddi ciddi konuşuyor. Ayrıca beni umursadığı da yok.

“En büyük cinayet, bir insanın mutluluğunu ve hayallerini öldürmektir!”

Babam işaret parmağını küçük kıza doğru savurarak, öfkeli bir ses tonuyla konuşuyor. Diğer elinde ne olduğunu anlamadığım bir kutu var. Saçlarında elbisesiyle uyumlu pembe bir tokası bulunan kızın gözleri sanki çok büyük bir suç işlemiş gibi yerde. Önce onun yerinde olmak istemediğimi fark ediyorum. Ama bu his çok kısa sürüyor nedense... Ne olursa olsun babam o kızla ilgileniyor ve bu durum sinirimi bozmaya başlıyor. Sanırım bir çocuğu kıskanıyorum.

Hemen sonra, biraz daha sakin bir sesle “Kendi hayallerinin katili olma!” diyor babam. “Başka insanlara da bu

zevki yaşatma. Dünya ‘mutluluk ve hayal katilleri’ ile dolu! İnsanların hayallerinin ölmesinden, mutluluklarının sönmemesinden zevk alan katillerle... Hayatının her döneminde hayallerine suikastlar düzenleyecek kişiler çıkacak. Aklını çalıştır ve onlara sakın bu fırsatı verme!”

Babamın sözlerini ilgi ve hayranlıkla dinliyorum ama muhatabının ben değil de küçük bir kız çocuğu olduğunu hatırladığımda içimdeki kıskançlık hissi yine kendini gösteriyor.

Onlara doğru bir adım attığımda ayaklarımın altındaki ahşap parkeden çıkan gıcirtı sesi kulaklarımı tırmalıyor. O anda eski bir evde olduğumu anlıyorum. Burası insanın hayalleri ve mutluluklarıyla birlikte yavaş yavaş yok olmaya mahkûm olmuş virane bir yer. Ama duvarlarda asılı olan tablolar ve fotoğraflar bir zamanlar burada bir hayat belirtisinin olduğunu fısıldıyor sessizce.

Gıcirtı seslerine aldırmandan ilerliyorum. Hala kimsenin benim varlığımı umursadığı yok. Babam sözlerini tamamladıktan sonra küçük kızın eline bir hediye kutusu iletiyor. Uzunca dar bir kutu bu... Üstünde nar çiçeği rengi bir hediye kâğıdı var. Sonra, hışımla geri dönüyor ve odadan çıkıyor. Arkası bana dönük olduğu için görmüyor beni... Babamın odadan çıkmasıyla gizemli küçük kızla baş başa kalıyoruz.

Her ne kadar onunla tanışmaya cesaretim olmasa da elindeki pakette ne olduğunu merak ettiğim için sakın adımlarıma devam ediyorum. O da sanki bunun farkındaymış gibi düz kumral saçları özenle taranmış küçük başını usulca yukarı

kaldırıyor ve ilk kez görebildiğim kehribar rengi gözleriyle bana bakıyor. Bir an ürküyorum ve gözlerimi kaçırıyorum. O ise ısrarla bana bakmaya devam ediyor. Ona ilginç gelen elbisem ve tavırlarımla ilgisini çekmiş olmalıyım. Sonra ürkek bakışlarımı bir çift nokta göze sabitliyorum ben de... Belki de hayatımda ilk kez gözlerimi kaçırmadan birinin gözlerinin içine bakabiliyorum. Şaşılacak şey doğrusu... O anda kızın küçük ellerinde biçimsiz duran hediye kutusunun varlığını dahi unutuyorum.

Hiç konuşmuyoruz. Ben bir adım daha atıyorum ve o anda bu kıızı bir yerlerden tanıyor olabileceğimi düşünüyorum. Yok artık daha neler! Şimdi de bana gülümsüyor mu, ne?

Emin olmak için bir adım daha atmam şüphelerimi daha da artırıyor. Evet, evet bu kıızı bir yerden tanıdığımı eminim. Ama nereden? Sanki biraz daha hafızamı zorlasam hatırlayacağım.

2.

“Bayan Christie, iyi misiniz?”

Gözlerimi açtığımda kalın, koyu siyah çerçeveli gözlüğüyle bana bakmakta olan tedirgin bir yüzle karşılaşıyorum. Kendime gelmemle karşımdaki tedirgin bakışlı bu adamı tanıyorum. Pera Palas’ın çok kıymetli sahibi Misbah Muhayyeş Beyefendi bu kişi... Adamcağızın tombul yanakları korkudan bembeyaz kesilmiş. Arkaya doğru düzenli bir şekilde taradığı seyrek saçları bile her zamanki gibi değil sanki... Ama bordo rengindeki şık papyonuyla oldukça uyumlu olan siyah tonlardaki takım elbisesinin içinde her zamanki gibi şıklığını koruyor.

Öyle ya, bir süredir İstanbul’da çok sevdiğim Pera Palas Hotel’de kalıyorum. Peki buraya neden gelmişim? Tamam, şimdi onu da hatırlıyorum. Bir film projesi için... Polisiye türünde biyografik bir filmim çekilecekti. Çekimler burada, Pera Palas’ta yapılacaktı. Hatta filmin ismi neydi? Evet, biraz zihnimi zorlayınca onu da hatırlıyorum: *Pera Palas’ta 11 Gece*.

Şu anda neden burada yarı baygın bir halde olduğumun bilgisini de otel sahibinden öğreniyorum:

“Bayan Christie, otelin kafesinde film ekibiyle birlikte polisiye içerikli bir oyun oynuyorduk. Hatta siz dedektif olmuştunuz.”

“Hercule Poirot,” diyebiliyorum zorlukla. İngiltere’de ismime özel üretimi yapılmış ‘*Agatha Christie’s Murders*’ isimli kutu oyunu bu. Çekeceğimiz filmden dolayı bu kutu oyununun satışı Pera Palas Hotel’de de yapılıyor. Çekim arasında can sıkıntısıyla bu oyuna daldığımızı hatırlıyorum şimdi. Otel sahibinin de dediği gibi ben oyunda kendi dedektifim olan Hercule Poirot olmuştum ve katili arıyordum. Oyun oynadığımız masada başka kişiler de vardı. Sonrasındaysa birden gözlerimin karardığını hatırlıyorum.

“Siz,” diyorum kendimi toparlamaya çalışarak. “Siz oyunda...”

“Ben maktuldüm!” diyerek sözümü kesiyor otel sahibi. “Benim katillerimin izini sürerken yorgun düşmüş olmanızın. O sebeple istirahat etmeniz için sizi hemen odanıza getirdik.”

Adamın az önceki gergin hallerinden eser kalmıyor. Her zamanki sempatik ifadesiyle tebessüm ediyor. Misbah Bey, ne zaman oteline gelsem çok güzel karşılar beni... İstanbul’da tanıdığım ender dostlarımdan, eşi benzeri bulunmaz biridir. Birkaç kez sahibi olduğu Sarıyer’deki Ahmet Afif Paşa Yalısı’nda da misafir etmişti beni. Gotik mimarisiyle İstanbul’da çok beğendiğim yalıların başında geliyor burası. Hatta yanılmıyorsam Pera Palas Hotel ile bu Ahmet Afif Paşa Yalısı’nın mimarı aynı kişi. İsmi de neydi? Evet Ale-

xandre Vallauray... Fransız asıllı mimarın özellikle İstanbul'da birçok eserinin olduğunu defalarca duymuştum. Bir lakabı da vardı sanki. Bunu Misbah Bey'e sorduğumda adamın şaşkın bakışlarıyla karşılaşıyorum. Benden böyle bir soru beklemiyordu sanırım. 'Kadın az önce ölümden döndü, merak ettiği şeye bak!' diyor dur içinden belki de, kim bilir?

Neyse ki şaşkınlığını atlatması uzun sürmüyor. Benim bazı tuhaf hallerime alışmış olmalı.

"Ünlü ressam ve müzeci Osman Hamdi Bey, Alexandre Vallauray'ı 'Mimar-ı Şehir' ismiyle anarmış. Evet, İstanbul'da o kadar eseri var ki, ona 'Şehrin Mimarı' ismini uygun görmüş. Hatta İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nin de mimarı Vallauray'dır. Gerçekten de bir döneme damgasını vurmuş. Biliyorum, belki bunu daha önce de söylemişimdir ama keşke..."

Bir an adamcağızın boğazının düğümlendiğini anlıyor ve sanırım yarım kalan cümlesini nasıl tamamlayacağını tahmin ediyorum. Belki de buraya son gelişimden beri birçok kez söylemiştir bunu.

Benim sessiz kaldığımı görünce tahminimi boşa çıkarmayan cümlesini tamamlıyor:

"Vallauray, Ahmet Afif Paşa Yalısı'nı keşke hiç yapmasaydı!"

Tuhaf şey doğrusu! İnsan sahibi olduğu bir yeri neden beğenmez hiç anlamam. Afif Paşa Yalısı'nı bilmesem belki sözlerine hak da veririm. Ama gerek mimari özelliği gerekse

konumu itibariyle harika bir yalı bana göre. Direkt denizin dibinde bir kere, bu bile onu paha biçilemez yapmaya yeterlidir. Aslına bakarsanız, yakın bir zamana kadar Misbah Bey de benim gibi düşünüyordu. Yalısını öve öve bitiremezdi. Lakin bu son gelişimde kendisine bir şeyler oldu sanki!

“İstanbul’da yaşayıp da o yalıya sahip olmak isteyecek birçok kişi vardır Misbah Bey,” diyorum gülümsemeye çalışarak. Artık kendimi daha iyi hissediyor, yatağımda doğrulmuş bir şekilde merakla otel sahibinden gelecek yanıtı bekliyorum.

“Emin olun, o yalıya kimse sahip olmak istemez, Bayan Christie!” diyor tereddüt dahi etmeden. “O yalı uğursuz, lanetli! Yalıya bugüne kadar kim sahip olduysa hep acılarla dolu yaşantısı olmuş. Keza sonları da öyle... Maalesef ben bunu geç öğrendim. Sizin bildiğiniz masum bir ev değil orası! O sebeple mümkün olabildiğince uzak durmaya çalışıyorum o yerden! Oranın ortamı resmen kasvet üflüyor, bunalıyorum. Belki inanmayacaksınız ama geceleri tuhaf sesler bile duyuyordum! Resmen psikolojim alt üst olmuştu. Ben de kedim Bon ile Pera Palas’a taşındım. Artık burada yaşıyorum.”

Adam hızlı hızlı konuştuğu için bir an nefes nefese kalıyor. Papyonunu kalın parmaklarıyla esnetip derin bir soluk aldıktan sonra hararetli konuşmasını sürdürüyor:

“İnanır mısınız Bayan Christie, kedim Bon bile rahatsızdı o yalıdan! Bilirsiniz, hayvanlar böyle şeyleri bize göre daha kuvvetli hissediyorlar. Orada kalmak istemiyordu, huyu değişmişti Bon’un... Uysal kedim gitmiş yerine vahşi

bir yaratık gelmişti sanki! Neyse ki buraya gelince tekrardan sakinleşti. Gerçi o yalının etkilerini yine zaman zaman Bon'da gözlemliyorum ama çok şükür eskisi kadar değil.”

Otel sahibinin bir süredir Pera Palas'ta kaldığını biliyordum. Ancak sebebinin bu kadar detay gerektirdiğini bilmiyordum. Söylediği gerekçeler mantık dışı olmakla birlikte oldukça ilgi çekici. Biraz ayaklandıktan sonra uzun zamandır görmediğim şu *uğursuz* Ahmet Afif Paşa Yalısı'na ziyarette bulunabileceğimi düşünüyorum. Bakalım yıllar önceki ziyaretimden sonra evde neler değişmiş...

Misbah Bey'in Ragdoll cinsi kedisi Bon'u da çok özledim. On dokuz kiloluk, sahibine tutkuyla bakan çok şirin bir kediydi. Konuşurken onu da epeydir görmediğimi anımsıyorum, bir ara ziyaretine gitsem hiç fena olmayacak.

Düşüncelerimden sıyrıldıktan hemen sonra, “Otel bir evin sağlayacağı konforu vermez ama Misbah Bey,” diyorum, adamı içinde bulunduğu sıkıntılı halinden kurtarmak için.

“Pera Palas benim için bir evden çok daha fazlası,” diyor adam samimiyetle. “Burada kendimi evimde gibi hissetmiyorum, zira burası benim evim! Takdir edersiniz ki, siz değerli misafirlerimize de benzer konforu sağlamaya çalışıyoruz.”

O anda *Adam güzel reklam yapıyor doğrusu* diye düşünmeden edemiyorum. Ama söylediklerinde de haksız sayılmaz hani. Pera Palas'ın insanı evinde hissettirdiği iddiası bana göre de doğru. Bunu otelin iyi ve sadık bir müşterisi olarak söylüyorum. Tarihi, eşsiz mimarisi, yemekleri ve diğer olanaklarıyla bir otelden çok daha fazlası olduğu aşikâr.

Misbah Muhayyeş'in iri bedeniyle kıpırdanmaya başladığı anda odadan çıkmak için hazırlandığını anlıyorum. Hemen sonra "Ben aşığıya ineyim Bayan Christie," diyor, saygılı bir ifadeyle. "Sizi daha fazla rahatsız etmek istemem. Siz de iyice istirahat ediniz, kendinizi iyi hissettiğiniz zaman film çekimlerine devam ederiz."

Öyle ya, filmde ben de oynuyordum! Nasıl unuttum bunu... Rahatsızlığım her neyse, akıl bırakmadı bende.

Filmin gerçekçi olması için yapım şirketi direkt bana oyunculuk teklifinde bulunmuştu. Benim 11 günlük ortadan kayboluşum üzerinden biyografik bir polisiye film çekilecekti. Hatta senaryo gereği bu kaybolduğum 11 günlük zaman zarfı içinde kusursuz bir cinayet işleyecektim! Düşünebiliyor musunuz, polisiye yazarı katil çıkıyor! Başta senaryo çok absürt gibi gelse de projeyi kabul ettim. Ancak oyunculuk konusunda çok da yetenekli olduğum söylenemez. Yapımcı bu sorunun üstesinden bir şekilde geleceğimizi söylemişti. Tabii projeyi kabul etmemde Misbah Muhayyeş Beyefendi'nin de payı var şüphesiz. Zira filmde o da oynuyor. Dedektif rolünde ise Türkiye'de popüler olmuş gerçek bir dedektifin oynayacağını söylemişlerdi bana. İsmi şu anda hatırlamıyorum. O da benim Belçikalı efsane dedektifim Hercule Poirot'u canlandıracak. Henüz kendisiyle tanışma imkânım olmadı. Onun çekimleri akşam başlayacaktı diye hatırlıyorum. Aslında şu anda kendimi iyi hissediyorum. Ama akşama kadar iyi bir uyku çekebilirimse daha iyi hisse-

deceğim. Böylelikle akşam tanışmak istediğim rol arkadaşlarımın karşısına daha dinç çıkabilirim.

Otel sahibi odadan çıktıktan sonra uyumak için hazırlıyorum kendimi ama bu pek de mümkün gözüküyor. Misbah Bey'in yalı hakkında söyledikleri aklımdan bir türlü çıkmıyor. Ah şu içimdeki gereksiz gizem tutkusu!

Gerçekten yalı lanetli olabilir mi? Yok canım, artık daha neler!

3.

Akşam 411 numaralı odamdan çıkınca tarihi asansör yerine merdivenleri kullanmayı tercih ediyorum. Beni merdivenleri inmek değil de çıkmak zorluyor. Her ne kadar orta yaşlarda olmama rağmen diğer insanlara göre daha genç gözükssem de, bazı eylemlerin beni daha çabuk yordüğünü söyleyebilirim. On yıl öncesine kadar keyifle yaptığım aktiviteler artık beni zorlamaya başlıyor. Merdiven çıkmak da bu aktivitelerin başında geliyor. Ama yürüyüş yapmayı seven biri için merdivenleri inmek en keyifli sporlardan biri olmalı. Yer çekiminin suyuna gittiğiniz müddetçe hiçbir problem yok!

Pera Palas'ta merdivenleri inmek ayrı bir zevk benim için... Duvarlarında asılı olan sanatsal tabloların ve tarihi fotoğrafların içinde kaybolduğunuzu hissediyorsunuz. Belki de odamın otelin dördüncü katında olmasının en büyük sebebi bu olmalı. Şayet ilk katlardan birinde olsaydım, farkında olmadan bu tabloların varlığından bihaber olacaktım.

Öncelikle Pera Palas'ın kurulduğu yıllara ait siyah beyaz fotoğraflar ve resimler karşılıyor beni. Sonrasında birtakım İstanbul manzaralı tablolar... Aşağı katlara doğru indikçe otelin bugüne kadarki sahiplerinin sıralı portrelerini görü-

yorum. En sonda Misbah Muhayyeş Beyefendi'nin portresi karşılıyor beni. Her zamanki sıcak tebessümüyle karşılık veriyor ziyaretçilerine.

Nedendir bilinmez portreye biraz odaklanınca bir rahatsızlık hissediyorum. Hoşnutsuzluğumun sebebini kestirmeye çalışıyorum önce, lakin bir sonuç alamıyorum. Misbah Bey'in yüz ifadesi mi beni rahatsız eden? Sanki onda başka birini görür gibi oluyorum.

“Bayan Christie, sizi böyle sapaşğlam ayakta görebilmek bendenizi çok mutlu etti. Şöyle buyurunuz lütfen!”

Sesle birlikte aniden irkiliyorum. Bakışlarım Misbah Muhayyeş Beyefendi'nin cansız portresinden gerçek silüetine doğru kayıyor. Az önceki yersiz rahatsızlığım bir anda aklımdan çıkıyor ve otel sahibinin gösterdiği yöne doğru ilerliyorum.

Misbah Bey, sabahki haline göre daha derli toplu ve bakımlı görünüyor. Sanırım film çekimlerinden dolayı elbisesini değiştirmiş. Bordo rengindeki papyonunun yerini vişne çürüğü tonlarında bir papyon almış. Yine aynı renkte kadife işlemeli şık bir mendil, ceketinin sağ üst cebinden kendini gösteriyor.

Otelin meşhur '*Demir Leydi*' ismindeki tarihi asansörünün yanından geçip *Patisserie De Pera* ismindeki kafeye giriş yapıyoruz. Burası pembe tonların hâkim olduğu çok şirin bir kafe... İçinde renkli renkli makaronlardan süslemeli kuru ve yaş pastalara kadar birçok tatlı çeşidini bulmak mümkün. Yılbaşı yaklaştığı için kardan adam ve çam ağacı motifli pas-

talar ilk dikkat çeken lezzetler arasında... Burada dışarıdaki soğuk havalara inat insanın içini ısıtacak bir ortam var.

Kafedeki en kalabalık ve en keyifli sohbetlerin yapıldığı masanın yanında duruyoruz. Bizim gelmemizle birlikte ortamdaki gülüşmeler bıçak misali kesiliyor. Masadaki herkese kısa süreli de olsa bakmaya çalışıyorum. Filmde bana eşlik edecek olan rol arkadaşlarım olmalılar. Aralarında genç bir adam dikkatimi çekiyor. Üstüne koyu lacivert hâkim yakalı kaşe bir ceket giymiş bu adamın en çok dikkatimi çeken tarafı yüz ifadesi oluyor. Sanki buraya zorla getirilmiş gibi... İçine giydiği ince boğazlı kazak ceketiyse oldukça uyumlu. Başında İtalyan tarzı külah yün bir kasket var, o da elbisesiyle uyumlu olacak şekilde koyu ve pastel tonlarda... Önce kirli sakalını yadırgasam da yüz hatlarına yakışan bir sakal stili seçtiğini anlıyorum. Bıyık ve çene tarafındaki sakalları yanlara göre biraz daha uzun sanki. Bu da yüzünü bedenine göre orantılı bir hale getiriyor. Genel olarak bakımlı ve yakışıklı sayılabilecek biri ama bence onu diğer insanlardan ayıran en bariz özelliği bakışları... Koyu kahverengi gözlerinden neredeyse zekâ fışkırıyor, biriyle sohbet ederken dahi düşünen bir zihne sahip. Ama başta da söylediğim gibi canı çok sikkın...

Hemen sonra yanında sarı saçlı, renkli gözlü çok daha genç bir çocuk olduğunu fark ediyorum. Çocuk, ilgi ve merakla bana bakıyor. Beni tanımış olmalı. İnce kesim çerçeveli gözlüğü ve hafif çilli yüzüyle oldukça sempatik bir görüntüsü var. Nedendir bilinmez, sürekli tebessüm ediyor.

Üstünde yanındaki genç adamla tamamen zıt düşecek renkli elbiseler var. Masanın üstüne bıraktığı mavi sırt çantasının üstünde ‘*Sherlock Holmes*’ yazısını görüyorum ve samimi olmak gerekirse bu sahne beni çok rahatsız ediyor!

Tam bu esnada Misbah Bey araya giriyor:

“Bayan Christie, sizi dedektifiniz Hercule Poirot ile tanıştırmak isterim. Yani filmdeki rol arkadaşınızla! !”

Yüzü hoşnutsuz olan genç adamın ünlü dedektifim Hercule Poirot’u canlandıracağını öğrenince şaşırıyorum. Türkiye’de başarılı bir dedektif olduğunu defalarca duymuştum ama filmde Hercule Poirot’u başarılı bir şekilde canlandırabileceği konusunda ciddi şüphelerim var. Dahi bir dedektifi başarılı bir şekilde oynayabilmek için keskin bakışlar yeterli olabilecek mi? Emin olamıyorum.

Dedektifle tanıştıktan sonra birden araya yanındaki sarı saçlı çocuk giriyor. Hani şu genç Sherlock Holmes:

“Merhaba Bayan Christie, tanıştığımıza çok memnun oldum. Ben Bay Poirot’un asistanıyım!”

Ben tam karşılık vereceken, “ Bay mı?” diye soruyor dedektif şaşkınlık içinde. Çocuğun hafiften yüzü kızarsa da çok renk vermemeye çalışıyor.

“Ya abi sonuçta resmi bir yerde sayılırız, lütfen ama!” diyor kısık bir ses tonuyla. Gülmek için kendimi zor tutuyorum.